

IEPAZĪSTIETIES AR JAUNO 10 € BANKNOTI!

www.jaunas-euro-banknotes.eu
www.euro.ecb.europa.eu

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA
EUROSISTĒMA

IEVADS

Jaunā 10 € banknote tiks laista apgrozībā eiro* zonā 2014. gada 23. septembrī.

Tā būs otrā Eiropas sērijas banknote un – tāpat kā 5 € banknote – ietvers vairākus jaunus pretviltošanas elementus, kuru uzdevums ir nodrošināt, lai 334. milj. cilvēku visā eiro zonā saglabātu uzticību savai valūtai.

Jaunā izlaiduma banknošu ūdenszīmē un hologrammā iestrādāts Eiropas portrets. Eiropa ir grieķu mitoloģijas tēls un mūsu kontinenta nosaukuma izcelsmes avots. Turklāt, līdzīgi kā uz pirmā izlaiduma banknotēm, kas nonāca apgrozībā 2002. gadā, arī uz jaunā izlaiduma banknotēm attēloti dažādu periodu arhitektūras stili, kā arī tilti un Eiropas karte. Visi šie elementi simbolizē to, ka nauda apvieno cilvēkus. 18 Eiropas Savienības dalībvalstis tagad ievieš eiro.

Pašlaik apgrozībā ir vairāk nekā 15 mljrd. eiro banknošu, kuru kopējā nominālvērtība pārsniedz 900 mljrd. eiro. Banknošu modernizēšanas process ir darbietilpīgs un prasa ilgu laiku, un tas ir būtisks ieguldījums, lai saglabātu sabiedrības uzticēšanos valūtai. Lai padarītu banknotes vēl grūtāk viltojamas, Eiropas Centrālā banka un valstu centrālās bankas ieguldījušas līdzekļus jaunās tehnoloģijās, lai uzlabotu banknošu izturību, tādējādi paildzinot to izmantošanas ilgumu, un modernizētu pretviltošanas elementus. Papildus Eiropas portretam hologrammā un ūdenszīmē banknotēs iestrādāts arī smaragdzaļš skaitlis, kas, pagrozot banknoti, maina krāsu no smaragdzaļas uz tumši zilu.

Laika gaitā Eirosistēma, ko veido ECB un eiro zonas valstu centrālās bankas, pakāpeniski uzlabos visas eiro banknotes. Pirmā jaunā izlaiduma banknote – 5 € – nonāca apgrozībā 2013. gada 2. maijā. 2014. gada 13. janvārī Eiropas Centrālās bankas Valdes loceklis Īvs Meršs (*Yves Mersch*) publiskoja jauno 10 € banknoti.

Sīkāka informācija par eiro banknotēm pieejama interneta vietnē www.jaunas-euro-banknotes.eu.

Lai saņemtu sīkāku informāciju, sazinieties ar ECB un Eirosistēmas centrālo banku preses dienestiem.

* ES tiesību aktos noteiktais vienotās valūtas nosaukums ir euro.

EIRO JAUNAIS IZSKATS

Jaunajās eiro banknotēs ietverti uzlaboti pretviltošanas elementi, ņemot vērā banknošu drošības un izgatavošanas tehnoloģiju attīstību. Jaunais izlaidums nosaukts par Eiropas sēriju, jo banknošu ūdenszīmē un hologrammā iestrādāts Eiropas portrets. Eiropa ir grieķu mitoloģijas tēls un mūsu kontinenta nosaukuma izcelsmes avots.

Jaunās 10 € banknotes laišana apgrozībā 2014. gada 23. septembrī ir daļa no nemitīgajiem centieniem padarīt banknotes vēl drošākas. Eurosistēmas centrālo banku pienākums ir nodrošināt eiro banknošu integritāti, regulāri atjaunojot un uzlabojot to pretviltošanas elementus. Eiropas sērijas zemākas nominālvērtības banknotes būs izturīgākas, jo tām ir aizsargpārklājums. Tas nozīmē, ka banknotes būs nepieciešams mainīt retāk, samazinot izmaksas un ietekmi uz vidi.

Jaunā izlaiduma banknotes tiks laistas apgrozībā pieaugošā secībā, tātad pēc 10 € banknotes tiks izlaista 20 € banknote. Eiropas sērijā būs tādu pašu nominālvērtību banknotes kā pirmajā izlaidumā, t.i., 5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € un 500 € banknotes.

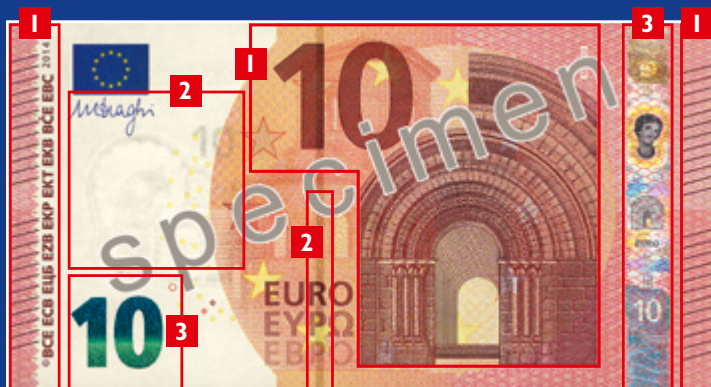

Uz jaunajām banknotēm joprojām redzami pirmā izlaiduma laikmetu un stilu motīvi un izmantotas tās pašas dominējošās krāsas, taču jauno pretviltošanas elementu dēļ būs veiktas nelielas pārmaiņas. Tādējādi tās būs arī viegli atšķirt no pirmā izlaiduma banknotēm. Euro banknošu dizaina atjaunināšana tika uzticēta neatkarīgam banknošu dizaina autoram no Berlīnes Reinholdam Geršteteram (*Reinhold Gerstetter*). Tagad uz banknotēm attēlotas arī valstis, kuras pievienojušās ES kopš 2002. gada. Piemēram, Eiropas kartē redzama Malta un Kipra, valūtas nosaukums – eiro – rakstīts ne vien latīņu burtiem un grieķu burtiem, bet arī kirilicā, un ECB nosaukuma saīsinājums parādās deviņos – nevis vairs tikai piecos – lingvistiskos variantos.

JAUNĀ 10 € BANKNOTE

Eiropas sērijas banknošu jaunie pretviltošanas elementi ir viegli pamanāmi.

Eiropas sērijas 10 € banknote, averss

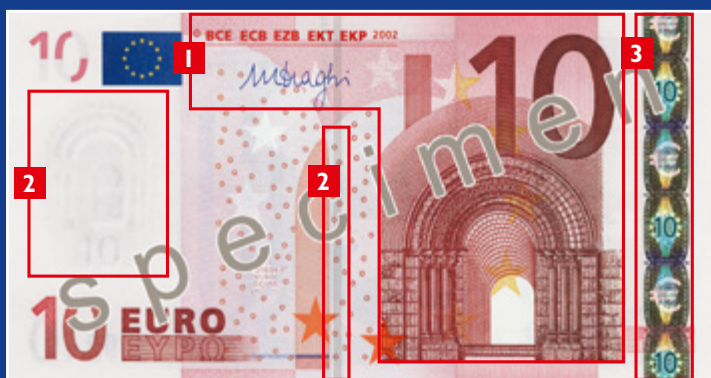

Eiropas sērijas 10 € banknote, reverss

PIRMĀ IZLAIDUMA 10 € BANKNOTE

Pirmā izlaiduma 10 € banknote, averss

Pirmā izlaiduma 10 € banknote, reverss

Lietotājiem, kuriem ir likumīgs iemesls pavairot eiro banknošu attēlus, ECB ir sagatavojusi īpašus digitālos attēlus (300 dpi, TIFF formātā ar uzrakstu "Specimen"), kas neaktivizē VNS¹. Šādus attēlus var iegūt, ja tie tiek izmantoti vienīgi profesionālos nolūkos, ja lietotāja rīcībā ir personālais dators vai digitālo attēlu apstrādes programma ar VAS un ja lietotājs ir parakstījis konfidencialitātes deklarāciju. Konfidencialitātes deklarāciju iespējams saņemt, rakstot uz e-pasta adresi info@ecb.europa.eu.

VIEGLI PĀRBAUDĪT

Tāpat kā pirmā izlaiduma banknotes, arī jaunās Eiropas sērijas banknotes varēs viegli pārbaudīt, tās APTAUSTOT, APSKATOT un PAGROZOT. Nav vajadzīgi nekādi palīgīdzekļi. Tālāk skaidri aprakstīts, kā mainījušies pretviltšanas elementi.

1 PĀRBAUDE AR TAUSTI

Papīra pārbaude ar tausti. Aptaustiet banknoti! Tā ir cieta un stingra.

Reljefs iespaidums. Galvenais attēls, uzraksts un lielais nominālvērtības skaitlis šķiet biezāks.

> Atšķirība

Banknotes kreisajā un labajā malā ir rinda īsu reljefu līniju.

2 APSKATE

Ūdenszīme. Apskatiet banknoti pret gaismu! Kļūst redzams blāvs attēls, kurā saskatāms banknotes nominālvērtības skaitlis un logs.

> Atšķirība – ūdenszīme ar portretu

Redzams Eiropas portrets.

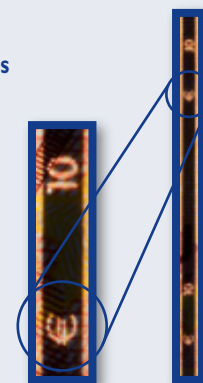

Pretviltšanas josla. Apskatiet banknoti pret gaismu!

Pretviltšanas josla parādās kā tumša līnija, uz kuras saskatāms sīkiem baltiem burtiem iespiests banknotes nominālvērtības skaitlis.

> Atšķirība

Uz pretviltšanas joslas redzams arī eiro simbols €.

3 APSKATE SLĪPĀ LEŅĶĪ

Hologramma. Pagroziet banknoti! Sudrabotajā joslā banknotes labajā malā redzama banknotes nominālvērtība un eiro simbols €.

> Atšķirība – ūdenszīme ar portretu

Parādās Eiropas portrets un loga attēls.

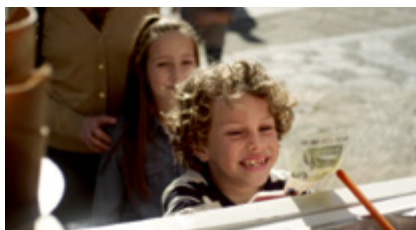

> Atšķirība – smaragdzāļš skaitlis

Pagroziet banknoti! Spīdošā skaitļa apakšējā kreisajā stūrī redzams kustīgas gaismas efekts, kas pārvietojas augšup un lejup. Skaitlis arī maina krāsu no smaragdzāļas uz tumši zilu.

EIRO INFORMĀCIJAS KAMPAŅA

Jaunie pretviltošanas elementi būs efektīvi tikai tad, ja cilvēki tos viegli atpazīs. Lai to nodrošinātu, Eirosistēma 2014. gadā visā eiro zonā rīkos informācijas kampaņu par Eiropas sēriju.

Sīkāku informāciju sk. interneta vietnē www.jaunas-euro-banknotes.eu.

> Jaunās 10 € banknotes ieviešanas laika plāns

EIROPAS SĒRIJA

> Sīkāka informācija par Eiropu

Visā pasaulē tradicionāli uz banknotēm izmantoti portreti. Pētījums rāda, ka cilvēki viegli atpazīst sejas. Eirosistēma nolēma izmantot Eiropas portretu jaunā izlaiduma eiro banknošu ūdenszīmē un hologrammā. Eiropa ir grieķu mitoloģijas tēls. Konkrētais portrets atrodams uz vāzes Luvras muzejā Parīzē. Vāze, kas ir vairāk nekā 2 000 gadu veca, tika atrasta Itālijas dienvidos. Šo portretu izvēlējās tāpēc, ka tas nepārprotami asociējas ar Eiropas kontinentu un turklāt papildina banknotes ar cilvēciskām iezīmēm.

> Svarīgākie notikumi

- > Jaunā izlaiduma banknotes tiks ieviestas pakāpeniski vairāku gadu laikā pieaugošā secībā. 5 € nonāca apgrozībā 2013. gadā, un pēc tās 2014. gada septembrī tiks izlaista jaunā 10 € banknote. Banknošu nominālvērtības nemainīsies: 5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € un 500 €.
- > Lēmums par pārējo nominālvērtību banknošu izlaišanas precīzu laiku tiks pieņemts un paziņots sabiedrībai un skaidrās naudas apstrādātājiem turpmākajā laikā.
- > Eiropas sērijas izstrādē piedalās arī banknošu iekārtu ražotāji un citi iekārtu piegādātāji, kas ļauj tiem sagatavoties jauno banknošu ieviešanai.
- > Jaunā izlaiduma banknotēs paredzēts iestrādāt jaunus un uzlabotus pretviltošanas elementus, kas labāk aizsargās pret viltojumiem.
- > Pirmā izlaiduma 10 € banknotes vairākus mēnešus tiks emitētas vienlaikus ar jaunajām 10 € banknotēm, lai izlietu atlikušos krājumus. Jebkurā gadījumā visu nominālvērtību abu izlaidumu banknotes būs apgrozībā vienlaikus tik ilgi, kamēr pirmā izlaiduma banknotes būs derīgas izmantošanai.
- > Diena, kad pirmā izlaiduma eiro banknotes pārstās būt likumīgs maksāšanas līdzeklis, tiks izziņota laikus. Tomēr pirmā izlaiduma banknotes vienmēr saglabās vērtību, un tās bez laika ierobežojuma varēs apmainīt jebkurā Eirosistēmas centrālajā bankā.

> Piemērotas cilvēkiem ar redzes traucējumiem

Tā kā Eiropas sērijas izstrādes posmā notika sadarbība arī ar lietotājiem, kam ir redzes traucējumi, banknotēs tika iestrādāti elementi, kas dod šiem lietotājiem iespēju droši izmantot banknotes. Jo lielāka banknotes nominālvērtība, jo tā lielāka, tādējādi cilvēki ar redzes traucējumiem var banknotes attiecīgi sakārtot savā maciņā. Eiropas sērijas banknotes atpazīt palīdz arī gar banknotes malām iestrādātās īsas reljefās līnijas. Šā izlaiduma banknošu nominālvērtības skaitlis iespiests lieliem labi saskatāmiem burtiem, un banknotes aversā ir viegli sataustāms reljefs iespiedums. Eiropas sērijas banknotēm izmantotas tās pašas dominējošās krāsas, kā pirmā izlaiduma banknotēm, taču krāsas būs spilgtākas, lai dažādu nominālvērtību banknotes būtu vieglāk atšķiramas.

VILTOJUMU NOVĒRŠANA

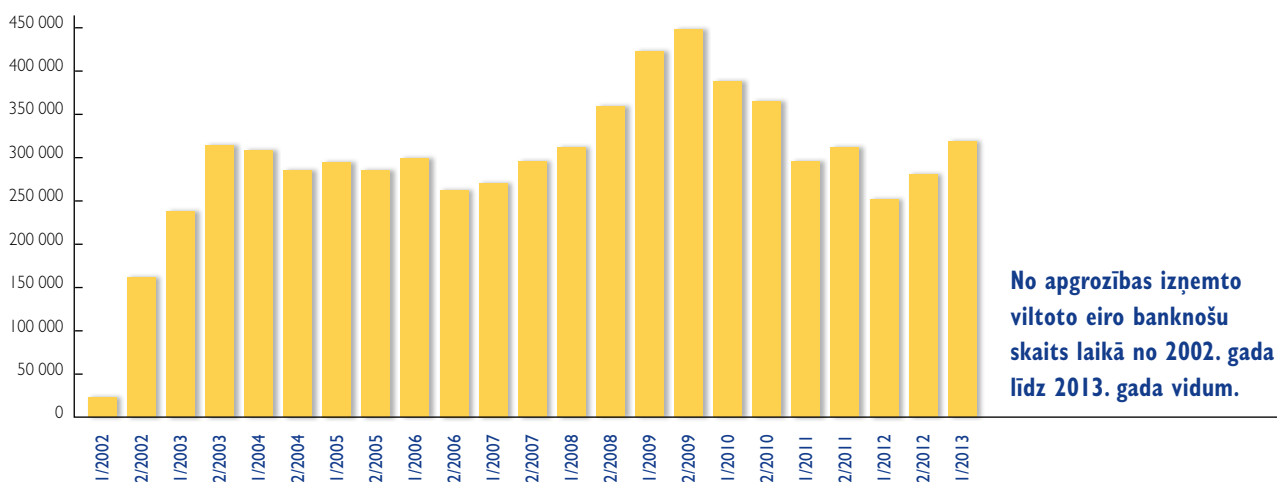
> Efektīva viltojumu novēršana

Eirosistēma pieliek daudz pūļu, lai nodrošinātu, ka sabiedrība un skaidrās naudas apstrādātāji ir labi informēti, kā atpazīt viltotu banknoti. Tā arī nodrošina, lai skaidrās naudas apstrādes iekārtas spētu droši noteikt viltojumus un izņemt tos no apgrozības.

2013. gada 1. pusgadā kopumā no apgrozības tika izņemti 317 000 viltotu eiro banknošu. Salīdzinājumā ar apgrozībā esošo īsto eiro banknošu skaitu (15.1 mljrd.) viltojumu īpatsvars vēl arvien ir ļoti zems.

Lai gan pašreizējais viltojumu skaits nerada draudus, ECB un centrālajām bankām jāsaglabā modrība un pēc iespējas jānodrošina banknotes pret viltojumiem.

ECB arī cieši sadarbojas ar Eiropas Komisiju (kura ir atbildīga par informācijas sniegšanu saistībā ar eiro monētu viltojumiem), kā arī Eiropolu, Interpolu un valstu policijas dienestiem. Pret viltojumiem iespējams aizsargāties, arī informējot sabiedrību par pretviltošanas elementiem.

PARTNERĪBAS PROGRAMMA

IEKĀRTU PIELĀGOŠANA

Neilgi pēc jaunās 5 € banknotes laišanas apgrozībā plašsaziņas līdzekļos parādījās ziņas, ka biļešu automāti un tirdzniecības automāti, kā arī citas autentiskuma noteikšanas iekārtas nepieņem banknoti.

Lai nodrošinātu, ka visas iesaistītās puses saņem nepieciešamo informāciju un iekārtas un automāti visā eiro zonā tiek laikus pielāgoti, 2013. gada 26. novembrī Briselē Eirosistēmas rīkotā seminārā tika uzsākta Partnerības programma.

Partnerības programmas ietvaros banknošu iekārtu ražotājiem un piegādātājiem, kā arī klientiem un lietotājiem tiek piedāvāts plašs izglītojošu rīku un materiālu klāsts, no kuriem vairums pieejams visās ES oficiālajās valodās.

Partnerības programmas ietvaros Eiropas Centrālās bankas (ECB) un valstu centrālās bankas veiks šādus konkrētus pasākumus:

- plaši skaidros nepieciešamību pielāgot skaidrās naudas apstrādes un banknošu autentiskuma noteikšanas iekārtas jaunajām banknotēm;
- organizēs virkni 10 € banknotes ieviešanai veltītu pasākumu un akciju;

- sagatavos digitālos materiālus, audiovizuālos materiālus un iespiedmateriālus par jaunajām banknotēm 22 oficiālajās Eiropas Savienības valodās, lai palīdzētu partneriem informēt attiecīgās mērķa grupas.

Programmas ietvaros partneri nepieciešamības gadījumā nodrošinās, lai viņu iekārtas pieņemtu jaunās Eiropas sērijas banknotes, kad tās nonāks apgrozībā. Banknošu iekārtu ražotājiem, kā arī iekārtu un automātu pārdevējiem pēc iespējas ātrāk jāsāk izplatīt informatīvos materiālus un gatavoties iekārtu pielāgošanai.

Banknošu apstrādes un autentiskuma noteikšanas iekārtu lietotājiem jāsazinās ar iekārtu piegādātājiem vai ražotājiem, lai sagatavotos iekārtu pielāgošanai. Plānojot kādas banknošu apstrādes un/vai banknošu autentiskuma noteikšanas iekārtas iegādi, lietotājiem jāsazinās ar piegādātāju, lai uzzinātu, vai tā ir pielāgojama jaunajām banknotēm.

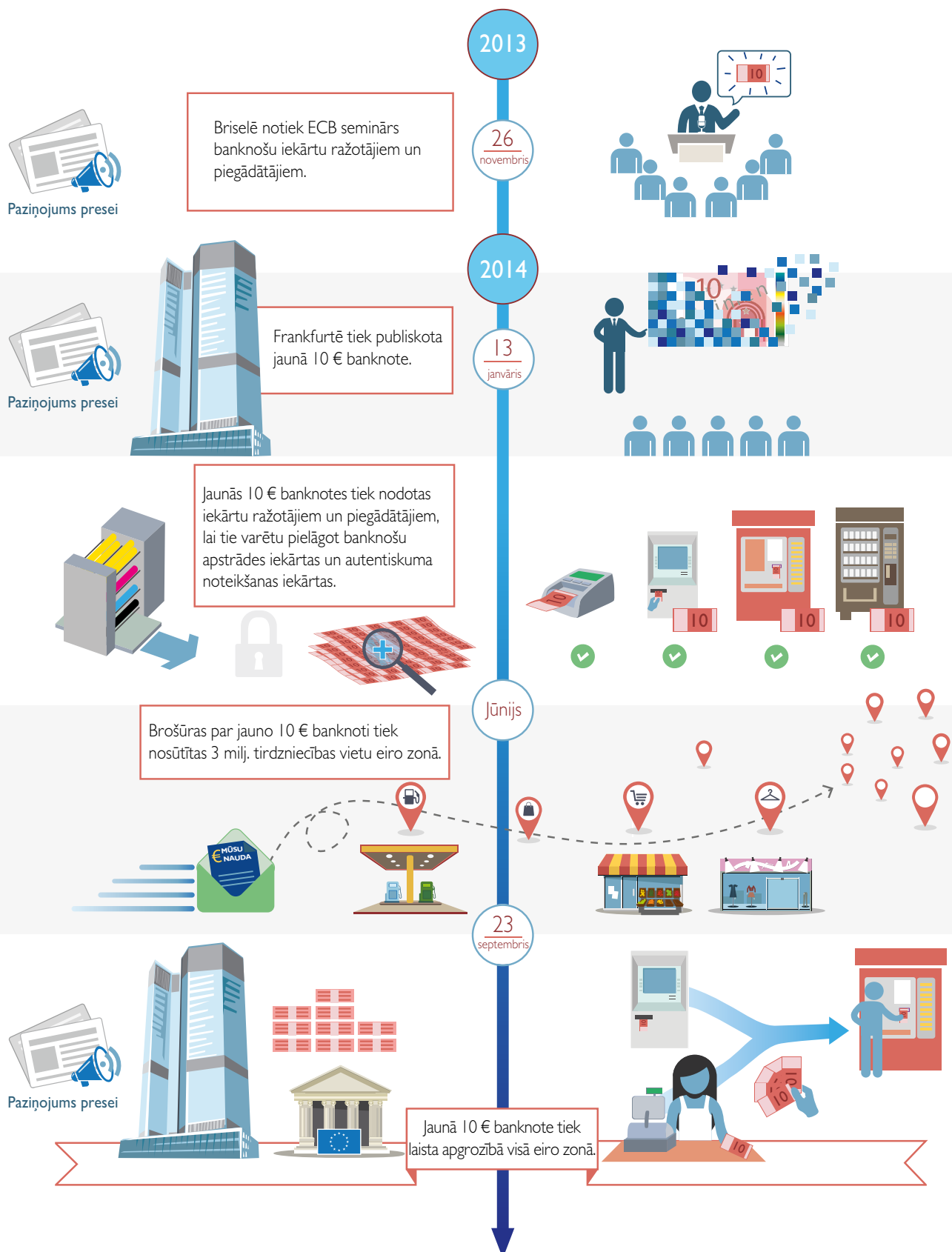
ECB un Eirosistēmas centrālās bankas cieši sadarbosies ar reģistrētajiem partneriem, kā arī citām ieinteresētajām pusēm, lai palīdzētu sagatavoties jauno banknošu ieviešanai.

Konkrētāk, tās pēc jaunās 10 € banknotes publiskošanas dos partneriem un citām personām iespēju aizņemties jaunās banknotes, lai savās telpās veiktu iekārtu testēšanu un pielāgošanu.

ECB interneta vietnē (<http://www.ecb.europa.eu/euro/cashprof/cashhand/recycling/html/tested.lv.html>) pieejami to banknošu autentiskuma noteikšanas un banknošu apstrādes iekārtu saraksti, kuras Eirosistēmas centrālās bankas ir pārbaudījušas un kuras ir pielāgotas jaunās 5 € banknotes atpazīšanai. Arī attiecībā uz jauno 10 € banknoti tajā pašā interneta vietnē 2014. gadā tiks publicēti līdzīgi saraksti, tiklīdz Eirosistēmas centrālās bankas būs veikušas iekārtu pārbaudi.

PARTNERĪBAS PROGRAMMAS LAIKA PLĀNS

EIROSISTĒMAS PRESES DIENESTI

EUROPEAN CENTRAL BANK
EUROSYSTEM

European Central Bank | Directorate General Communications and Language Services | Kaiserstrasse 29 | 60311 Frankfurt am Main | Germany
Tel.: +49 69 1344 7455 | Fax: +49 69 1344 7401 | E-mail: info@ecb.europa.eu | www.new-euro-banknotes.eu | www.euro.ecb.europa.eu

Kristin Bosman
Porte-parole / Woordvoester
Bld de Berlaimont 14
1000 Bruxelles / Brussel
Belgique / België
Tél / Tel.: +32 2 221 46 28
Télécopie / Fax: +32 2 221 31 60
Courriel / E-mail: pressoffice@nbb.be
Internet: www.nbb.be

Olivier Aubry
Chef du service de presse
48 rue Croix-des-Petits-Champs
75001 Paris
France
Tél.: +33 1 42 92 39 29
Télécopie: +33 1 42 92 39 41
Courriel: Olivier.AUBRY@banque-france.fr
Internet: www.banque-france.fr

Herman Lutke Schipholt
Persvoorlichter
Westeinde 1
1017 ZN Amsterdam
Nederland
Tél.: +31 20 524 2712
Mobiel: +31 6 5249 6900
E-mail: h.j.lutke.schipholt@dnb.nl
Internet: www.dnb.nl

Zentralbereich Kommunikation
Pressestelle
Wilhelm-Epstein-Straße 14
60431 Frankfurt am Main
Deutschland
Tel.: +49 69 9566 3511
Fax: +49 69 9566 3077
E-Mail: presse@bundesbank.de
Internet: www.bundesbank.de

Paola Ansuini
Responsabile della Comunicazione
Via Nazionale 91
00184 Roma
Italia
Tel.: +39 06 4792 3969
Fax: +39 06 4792 2253
E-mail: stampab@bancaditalia.it
Sito Internet: www.bancaditalia.it

Christian Gutleiderer
Pressesprecher
Otto-Wagner-Platz 3
1090 Wien
Österreich
Tél.: +43 1 404 20 6900
Fax: +43 1 403 17 44
E-Mail: christian.gutleiderer@oenb.at
Internet: www.oenb.at

Avalike suhete allosakond
Estonia pst 13
15095 Tallinn
Eesti
Tel: +372 668 0965, +372 668 0745
Faks: +372 668 0954
E-post: press@eestipank.ee
www.eestipank.ee

Γραφείο Τύπου
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Λεωφόρος Κένεντυ 80
1076 Λευκωσία
Κύπρος
Τηλ: +357 22714465, +357 22714503
Φαξ: +357 22378151
E-mail: pressoffice@centralbank.gov.cy
Internet: www.centralbank.gov.cy

Banco de Portugal
EUROSISTEMA

Gabinete de Comunicação Institucional
Rua do Comércio, 148
1100-150 Lisboa
Portugal
Tel.: +351 213 215 358
Fax: +351 213 464 843
Correio eletrónico: press@bportugal.pt
Internet: www.bportugal.pt

Banc Ceannais na hÉireann
Central Bank of Ireland
EUROSYSTEM

Press office
PO Box 559
Dame Street
Dublin 2
Ireland
Tel.: +353 1 224 6299
E-mail: press@centralbank.ie
Internet: www.centralbank.ie

Mārtiņš Grāvis
Preses sekretārs
K. Valdemara ielā 2A, Rīgā
LV-1050
Tālrunis: +371 670 22 349
E-pasts: presedienests@bank.lv
Interneta vietne: www.bank.lv

Public relations
Slovenska 35
1505 Ljubljana
Slovenija
Tel.: +386 1 47 19 153, +386 1 47 19 777
Faks: +386 1 47 19 724
E-pošta: pr@bsi.si
Internet: www.bsi.si

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΟΣΥΣΤΗΜΑ

Υπηρεσία Τύπου
Ελ. Βενιζέλου 21
102 50 Αθήνα
Ελλάδα
Τηλ: +30 210 320 3447
Φαξ: +30 210 320 3922
E-mail: press@bankofgreece.gr
Internet: www.bankofgreece.gr

Marc Konsbruck
Communication Officer
2, boulevard Royal
L-2983 Luxembourg
Tél.: +352 4774 4265
Télécopie: +352 4774 4910
Courriel: info@bcl.lu
Internet: www.bcl.lu

Národná banka Slovenska
EUROSISTEMA

Tlačové a edičné oddelenie
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 5787 2161
Fax: +421 2 5787 1128
E-mail: press@nbs.sk
Internet: www.nbs.sk

Ricardo Fernández
Jefe de la División de Relaciones con los Medios y Documentación
Alcalá, 48
E-28014 Madrid
España
Tel.: +34 91 338 5044
Fax: +34 91 338 5203
Correo electrónico: comunicacion@bde.es
Internet: www.bde.es

Clive Bartolo
Uffiċjal Ewlini għall-Komunikazzjoni
Pjazza Kastilja
Valletta VLT 1060
Malta
Tel.: +356 2550 3104 / 5
Fax: +356 2550 4950
E-mail: publicrelations@centralbankmalta.org
Internet: www.centralbankmalta.org

Richard Brander
Tiedottaja / Informatör
Snellmaninaukio / Snellmansplatsen
PL 160 / PB 160
00101 Helsinki / Helsingfors
Suomi / Finland
Puhelin / Telefon: +358 10 831 2206
Sähköposti / Kontakt: Richard.Brande@bof.fi
Internet: www.suomenpankki.fi / www.finlandsbank.fi

www.jaunas-euro-banknotes.eu
www.euro.ecb.europa.eu

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА	BANQUE CENTRALE EUROPÉENNE	EUROPESE CENTRALE BANK
BANCO CENTRAL EUROPEO	AN BANC CEANNAIS EORPACH	EUROPEJSKI BANK CENTRALNY
EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA	EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA	BANCO CENTRAL EUROPEU
DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK	BANCA CENTRALE EUROPEA	BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ
EUROPÄISCHE ZENTRALBANK	EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA	EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA
EUROOPA KESKRAHK	EUROPOS CENTRINIS BANKAS	EVROPSKA CENTRALNA BANKA
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	EURÓPAI KÖZPONTI BANK	EUROOPAN KESKUSPANKKI
EUROPEAN CENTRAL BANK	BANK ČENTRALI EWROPEW	EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEM